

HAWAII · PUKA-LA · HOLOMUA

— "Ua Mau ke 'Ea o ka Aina' i ka Pono." —

BUKE I.

HONOLULU, MARAKI 26, 1894.

HELU 38.

KA NUPEPA PUKA-LA

HAWAII · HOLOMUA

Hoopuka mau ia mai ka Poakahi a ka Poalima, o kela me keia Mahina e ka Hui Hoolaha Nupepa Hawaii Holomua.

Uku Pepa, he Kanalima keneta o ka Mahina. No ke kope hoakahi he 5 keneta.

E loa no ka pepa mai keena aku a ma ka lima o na Luna.

Aole he pepa e hoounaia mai ke Keena aku no na kuuina, aia wale no a uku mua mai.

E hoouna mai i na Mea Hou, na Kumumanao, Olelo Hoolaha na Kanakau a me na Mele Inoa ia

THOMAS P. SPENCER,

ka Lunahooponopono o ka Pepa.

Aole loa e pai ia kekahi Olelo Hoolaha, Kanikau a Mele Inoa paha ke ole e hookaa mau ia ka uku. Aole no hoi e hoouna ia kekahi nupepa ma ka owili paka-hi, aia wale no a hookaa e ia ka uku mamua.

O na Kauoha Nupepa a me na Hookaa Dala ana, e loa a ka no na Bila Hookaa mai ke Keena pololei aku a i na Luna, a i ole e hoouna pololei ia aku paha i na poe lawe pepa, ma ka hoouna mau ana mai i ke ola o ka Nupepa ia.

ABRAHAM FERNANDEZ,
ka Luna Nui o ka Pepa.

Olelo Kahea!

Owai o ka mea nona ka inoa malalo iho nei, ke kahea nei au i ka poe puu e mikemike ana e hoosono mai i ka lakou mau wahi hanahana iloko o

ka "Hui Hoouonoono Lahui Hawaii,"

Ua makaukau au e lawe mai i ka huiina mai ka HOOKAAHI DALA aka A PII AKU ILUNA, no ka poe a me ka poe ika'i o na kanaka Hawaii wale no. E loa no au ma ke Keena o ka nupepa

HAWAII HOLOMUA

Alauai Moi, mai ka hora 9 A. M. a hiki i ka hora 4 P. M.

E oleolu e hoomanao mai i ka uku o ka Buks Hoomanao Hou, he 25 KENETA no ka BUKE hookahi.

ABRAHAM FERNANDEZ, Kahu

No ka Hui Hoouonoono Lahui Hawaii, jan 13-14

Haku Berona

Wm. Lanakasa

— MA KA HUAKAI —

Iloko o Auseteralia.

KA POHA'I AIHUE HOLO-
HOLONA—NA ULIA O KE-
KAHI YANKI AMERIKA
—I KA LUA O KONA MA-
KAIKAI ANA IA AUSETE-
RALIA.

MOKUNA IV.

Ke Kanaka hakaka ku'iku'i me kana Kaikamahine—Ka hau-
naele—Na Hoailona.

Hiki aku la makou ma kahi o Daland, a o ka makou mau manaio kuhithewa mamua iho ua nake oia. eia ka aole, no ka mea, na ala hou se oia mai kona waiho eha ana he mau sekona mamua o ko makou komo ana aku. e noho ana oia ma luna o ka noho, me ka nana pono mai hoi ia makou, me na hiona o ke pihohoi a me ka hanu kau-maha ana, loko o ke kahe nui ana o ke koko.

MOKUNA VII.

Ka Loaa ana o ke Doimana—Pa-
kele Mahunehune—Ka uluaa
koke—Ke Kihana Kupili-
kii—Ko Hoopula pea
ana—O Man. Pet
ka lima kona-
hzo.

Ua oleloia, o kela hale kakela o Mrs. Trotter, oia kekahi o na hale kakela i hanaole ole no ka hana ia o kekahi karaima ma Melbourne, a ua manaio, ua paha ku'i na pai o ua kakela la me na ubane lapu o ka po, e hookoele ana me n koi, na hamare, a me na mea like ole.

Pela hoi ko makou ike ana ia Daland i manaio ua make, e noho mai ana oia luna a e haka pono mai ana kona mau maka ia makou, a ua lilo keia mau hiohiona i kumu hoounaka'uka'u i kekahi o makou.

Kuemi hope aku la o Hesekia no ka maka'u ia Daland, a mai haule-pahu paha ilalo mai luna aku o ka hale, ina aole e paa e kona lima ia'u, ina la ua kuwala poo a haule ilalo, palabe liliu.

Hookuu mai ia'u! wahi a Hese-
kia, Ua ole loa kela kanaka, aole o'u makemake e ike aku iaia ii

Hamau, wahi a Murden me ka leo kuoo. Aole he mea pono ia kakou ke hauwalaau, o pau aku auanei kakou i ka ho-a-a iloko nei a nalowale ko kakou alabele. E komo mai oe, aole i make kela

kanaka, a aole no hoi oia e hoopilikia mai ana ia oe.

Me keia mau olelo a Murden, ua hoakakuu ia iho ko Hesekia ano pihohoi maka'u, a hoomau aku la makou i ka hele ana imua no kahi a Dolana e noho mai ana.

Heaha ka oukou o onei? wahi ana i ninau mai ai.

I hele mai nei makou e hoopakele ia oe.

Mahalo paha ia oukou, aka, aole o'u poino.

Moololo Hoonaeue
Puuwai no

SINEDERILA;

A I OLE IA, KA

Opio Kamaa Aniani.

Ka Moololo Kaili Puuwai o Helene maloko o ke Anaina Huluhula.

Ka Manu Nunu hooko kauoha mai ka He-Kupapau mai o kona makuahine.

O keia launa kamaiho a ka makuahine kolea me S u d. rela no ke kumuhana hoohuoi o ka mansoi tuhihila ole loa, a e hoao ana hoi oia e upa-makani i ke kahe o ka wai mai ka puu wai mai o ke kaikamahine opio me na husolelo hoounaka'uka'u, ina ua ike ia oia iloko o ka halelani i ka po nei, a eia ke hookolo ia mai nei kona meheu e na mana o ke aupuni no ka hopu pio aku i kona kino a hoopaa no ka halepashoo, oia ka ua wahine la i pane hou mai ai i ke kaikamahine opio me keia mau o etc—

"Ae, e hoike aku au ia ce me ka ototo," wahi a ka makuahine i pane mai ai. "He hoolaha pili aupuni ka ke Ahi ka Moi o Arabia nei, e kukala ana i ke akea no ka hopu ana i ke kino o kekahi kaikamahine i kipa aku i ka halelani i ka po nei, a oia iloko o ka manawa e haawi ta ana ke anaina huihuhua a ke keikialii ka hoolina Moi, ua holo mahuka aku oia me ka hooahaaha maopopo i ke kulana hanohano o ke keikialii a me ke aloalii o ka Moi kona makua-kane, a malalo o ia kumu, u

makemake ia ke kino o kela wahine e hopu pio ia a hoopaa aku iaia iloko o ka halepashoo a pau kona ola, koe wale no ke hoike mai oe i ka mea oiaio imua o'u ano, ina o oe io ua wahine la i ka po nei maloko o ka rumi huluhula?"

Ua hoopuiwa nui ia ke kaikamahine opio i ke lohe ana i kela mau olelo, ua ike ia ke oia e kona makuahine kolea i ka po nei maloko o kela rumi huluhula o ka halelani, a ua pii pu ae ka ula ohelohelo ma kona papalina ma ke ano hoolia e malule i ko makou mau elemakule lawe nupepa o ko kakou wahaelelo no kela mikini pakiika o no-hanahana too-nasi wasa malanao.

Ua haawi like ae laua i na helehelena o ka nana pono o kekahi i kekahi, a ua komo iho na manao kanalima iloko o ka makuahine kolea no ka hiki iaia ke manaio aku i ke shewa ana i ke kaikamahine opio, na ua hele aku oia i ka huluhula a ke keikialii i haawi ai ma ka halelani i ka po nei, a me ke kumuhana hoohuoi mere hoi i puka mai ai o kela olelo kusha-ua mamuli o ke kamao antani e paa ia nei e ke keikialii kama-mu-ka-uha. Hoohahi mea oiaio loa e hiki ole ai ke kanalua ia, nohea kela lele sika nani loa i loa ai ia S u d. rela a me kela kamao antani. Ina no ka mana mai o na dooboo, alaila, he ninau okoa kela na ka Aha Senate e hooholo mau ka olelo hoolo no ka hiki ia lakou ke la-uaa mai me kanaka ilalo nei o ka honua. Nolaila, ua hoopaa ia ko laua kamaiho ana a hoopanee no ke kailaku i ka manawa a me ka hora e malalo mai ai o na eiele lawe kauoha no ka hooko i kela kushaaha a ke keikialii no ke kumuhana hoo-hui aina elua fua i ka la apopo a mahope aku.

E hoomanawanui mai e na makamaka a oia hou aku i ka la apopo—

Goo Kim.

HALEKUA I O NA LAKO
LOLE NANI.

Alauai Nonaui.

Eia ma ko'u imakehala na hale, e huna ia ma ke kumu Tala Lolo me ka piihono loa, mai ka \$14 a pii aku ilona.

O na Papale Kane me Wahire, he 50 keneta a pii aku ilona.

E kipa mai e na makamaka mamua o ke kipa ana aku i kekahi hale e se.

Mar20-14

I KO MAKOU POE HELUHELU

Mamuli o ka loa pinepine mai o na olelo hohewa mai ko makou mau poe lawe nupepa mai, e pili ana i ka lawe pololei ole o kekahi poe luna i na nupepa, ke kau leo aku nei makou i ko lakou lokomai-kai e hoike koke mai ia lono ia makou, a e hooponopono koke ia no ia hemahema.

O ka uku nupepa, e hookaa koke ia mai ia, oiai, he 50 keneta wale no ka uku mahina, a he ahaou oluolu loa ia no kekahi mea e uku ai i keia manawa.

O ka poe e hookaa ole mai ana i ka uku pepa i keia pule, e paa ana makou i ka lakou pepa.

Na Rula o ka Nupepa Puka La.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi... 5 Keneta
Hookahi Mahina... 50 "
Hookaa i ka pau ana o ka mahina... 75 "

Nupepa Puka Pule.

No ka hookaa mua ana oia keia malalo iho:

Kope hookahi... 10 Keneta
Ekelu Mahina... 50 "
Eono Mahina... \$1.00
Hookahi Makahiki... 2.00
No ka uku ana mahope o ka mahina oia keia:
Ekelu Mahina... 75 Keneta
Eono Mahina... \$1.25
Hookahi Makahiki... 2.50.

ABRAHAM FERNANDEZ,
Luna Nui.

Ka Nupepa

HAWAII HOLEMUA

ABRAHAM FERNANDEZ
Luna Nui.

THOS. P. SPENCER,
Lunahooponopono.

Honolulu, Maraki 26, 1894.

Ka Ninau o Hawaii.

Ma ke ku ana mai o ka "Auseteralia" i ka Poaono i hala, aole he mau lono i loa mai ke kulanakauhale aupuni mai o Wasinetona e pili ana i ka ninau o Hawaii, koe wale iho no ka houlolohi ia o ka Hale ma kekahi mau hana e ae a me kela kukulumanao elua tausani mile a Mogana e hapai nei no ka pono o kona mau hoaloha iloko o keia aupuni Pe-Gana. Aole o makou manaio a me na poe noonoo kaulike e ae a pau, he hana hanohano keia ma ka aoao o na Senetoo o ka Aha Senate, e hoohele wale i ka manawa no kekahi kumuhana i huna ia kona manao maoli no keia wa o ka hapai ana i ke koho o na hoa, a e olelo hou ae ua hala ka manawa o ke kau noho mau o ka hale, a e hoopanee ia na hana paule no keia kau hou aku o ka ahaolelo.

O ke ano maoli keia o ke kii a kakou e nana aku nei ma kona helehelena iloko o ka Aha Senate, a ua maopopo mua i

na Senetoo kokua i na Pe-Gana, aia he lanakila nui ma ke kumuhana hoihoi Aupuni Moi a ka Peresidena i kakooia e ka Hale Ahaolelo Lahui, a he haulehia piholo pu ko lakou ke ole e hoohele kekahi mekini kamahao no ka hoohele mai i na hoa e ae o ka Hale, a i ole, e noi ia paha no ka hoopanee o ka ahaolelo a noho hou i keia kau ae, i ka mahina hope o ka makahiki.

He mau mea hoohele maoli keia ia kakou na Hawaii e noho nei me ka hoomanawanui no ka makahiki holookoa i hala, mamuli hoi o keia mau hana hoololojiahi a kekahi mau hoa kakaikahi o ka Hale. Aka, o ka mea hiki wale no keia ia kakou ke hana e ka lahui Hawaii e noho me ka hoomanawanui a me ka malie, oiai, aia no he mau manaolana no kakou ke pu-a mai la, aole e hoihoi hou o Kalivilana i kana kumuhana a hiki i ka wa e pau ai o kona noho Peresidena ana, a o na lono hoi a kakou e lohe mai nei, he mau lono nupepa wale no ia o ke ano huikau a hiki ole ke hilinaia. I nui ke aho e ka lahui, a e hiipoi mau i ka manaolana o ka lokahi a me ke kupaa no ka aina.

Kalaiaina Naauao a Kalivilana.

I ka la a Kuhina Amerika Kivini i haawi aku ai i kona ike a me ke apono i ka hookahuli aupuni a na poe kipi o ka poe mikanele, ua puhi ae na kakoo o ke Aupuni Pe-Gana e ku nei i keia la me ka lakou mau o-le,—"Hoohele aina! hoohele aina!" Ua maopopo, oia wale no ke kumuhana e pakele ai ka lakou mau hana kolohe, a e hooko ia ai hoi ko lakou makemake o ka manao hapuku wale me ka ae ole o keia lahui e hoohele maopopo ia lakou mai na pono kuleana pili paa maluna o ko lakou aina hanau pono.

E like me ka waiho moakaka mai o ka lani ilalo a o ka honua iluna, pela no ke kii aina hoohelewale ole a Kalivilana i ike mai ai i keia Kuikahi onou poo a ka lapuwale nui a me ka hanohano ole, na kona au hookele aupuni e auamo na hooko hana o ka hilahila maluna o kekahi kumuhana hoohele aina poholalo o ke kulana haahaa loa e like me keia kuikahi hoohele aina o Hawaii i onou kapulu ia aku e Peresidena Harikona, a oia ka Kalivilana i unuhi koke mai ai i kela kuikahi mamuli o kona manaio, he uhaki kanawai ia a Amerika e hooko mai ai maluna o kekahi aupuni hoaloha e paa nei malalo o ke kuikahi

lahui, a penei kona mau manao i hookahua ai maluna o ka ninau:

"Aole keia he hookahuli aupuni i hoala ia e ka lahui Hawaii, a aole o ka lahui Hawaii na poe e noi aku nei no ka hoohele aina, a malalo o ia kumu i hoohele ia mai ai o Komisina Balaunu no ka huli pono i ke ano o keia ninau hoohele aina i onou pupuahulu ia aku, o na lima me na wawae e Harikona iloko o ka Aha Senate.

"Ma na kumu hea la o Amerika e ae aku ai i ka hoohele aina mai ia Hawaii? E ae anei o Amerika i ke kanawai kepa-kanaka o na limahana iloko o kona mau okana aina? O ka haina no keia mau ninau, he mea hiki ole loa kela ke hana ia, ke ole o Amerika e uhaki i kona mau kanawai o ke kauwa kuapaa malalo o kekahi palapala kepa, a aia he haunaele lahui e ukali koke aku i ke keena oihana aupuni o ka Mana Hooko ma Wasinetona nana e pane mai ka haina no ke kumuhana o ka uhaki kanawai oiaio i ka makemake o ka hapunui o ka lahui—aole he kanawai kepa kanaka maloko o kona mau palena aina, a pela auanei na poe mahiko o Hawaii e hoopilikia nui ia ai no na limahana."

He mea maopopo, o ke kumuhana hoohele aina, no keia manawa wale iho no ia, oiai, ua hoohele mai o Amerika no kona lawe aku ia Hawaii e hoohele aina. Nolaila, o ke kumuhana hou a ke Aupuni Pe-Gana e makemake nei e hooko mai maluna o Hawaii, oia ke kula mai i Repubalika. Pehea e hiki ai ke mana ia kukulu aupuni ana ke ole e haawi ia kekahi koho balota akea i ike ia ka manao lokahi o ka lahui no ke kakoo i keia aupuni, a oia wale no ke alahale pokole e hoohele ia ai ka ninau ma waena o ka ohana mikanele hookamani me ka pakaha, a me ka lahui Hawaii me ko lakou Moiwahine, ma kekahi aoao o ka ninau.

Amerika Kue ia Hoohele Aina.

Wahi a kekahi o na Senetoo o ka Aha Senate i hoakaka paha ae ai i kona manao kalai-aina akea, no ke kakoo i ke kumuhana hoihoi aupuni kumu a Kalivilana maluna o ka ninau o Hawaii, ua hoike ae oia i kona manao alakai me keia mau olelo:

"O na ake ana o na kanaka o Hawaii (na mikanele hookamani ka pololei) a o kekahi poai paha o lakou [oia no] mai na mahiko mai no ka hoohele

aina, oia kekahi o na kumuhana hiki ke hoike maopopo ae ina aia lakou maluna o ka malamalama o ka pouli kahi i noho ai, he poe lakou aole i ike i ka hopena o ka lakou mea e kuko nei [aihue aina nei] a e makemake nei ia Amerika e hooko aku. Ua like lakou me na poe i uluku ia e na moeuhane o ka makapaa nui wale, ina he mea hiki ole i ko lakou mau wawae ke ike mai i na haawina i makaikai mai ia Amerika iloko o kona mau kaua o ka huli-amahi, he hana hiki ole ke uhaki hou ia ke kanawai o na kauwa, a aole loa ia mea e ae ia a hoohele ia iloko o ko Amerika aha kaukanawai.

"Ina ua maopopo aku la ia lakou keia, a e hoohele ia mai o Hawaii me Amerika nei,—heaha ka keia poe mahiko e hana mai ai ia Amerika?"

"Eia ka haina pokole i ke kanaka naauao, a e hoohele mai oia: E pau ana na poe mahiko o Hawaii i ke poho, a he hana hiki ole i ka mana o na diaboloo a pau o ka poe lanakila maluna o ka pahikana. E like me ke poho ana o na poe mahiko o Inia Komohana i ka wa a ke aupuni Pelekane i uku ai i ka huina dala o \$100,000,000 no ka hoolanakila ana i na kauwakuapaa malalo o na aelike, pela no keia poe mahiko a ke aupuni Amerika e hooko aku ai no keia hoohele aina ia Hawaii.

"Malalo o ke Kanawai Gere i hoohele ai na Lunamakainana, e hooko o Amerika i ka mana piha o kela kanawai, e ae anei kakou e uhaki i ka kakou hoohele ma ka hoohele ana mai ia Hawaii, a e hookomo ia mai ka huina lahui lehulehu o Asia, he 22,000 Iapana a me 30,000 Pake, mahope iho o ko kakou hoohele ana i kela kanawai no ke kaupalena aku i ka lahui Pake aole e komo hou mai iloko o Amerika nei, e ae ana anei kakou e hookomo hou ia mai mamuli o ke noi a na poe mahiko o Hawaii? O ke ano o ka huaolelo hoohele aina, e ae ana kakou i na ano lahui huikau a pau mai Hawaii mai e lilo i kupa makaainana no Amerika, alaila, e ae pu aku anei kakou e haawi i ka mana koho no ke kau kanawai e like me na kuleana i loa mua ia lakou i ka wa i hala? Ua lawa keia mau olelo no ka hoomaieike i ke kii no ke kulana imi aku i na hopena e ala mai ana, a ua loa pu na hooia kanalua ole no ka hooko i ke kumuhana i hoike mua ia ae la ma ko Amerika aoao, e loa aku ai he mau haawina koikoi o ke kaumaha a Hawaii e mihi ai mahope aku, ina e hoohele maoli ia aku ana oia me na kuleana ma

mau i kamaaina o kona hookele aupuni ana, mai kona manawa i ike ma loa ia aku ai he lahui kuokoa mai kekahi mau mana aupuni nui e ae o ka honua nei."

He "Leo" o ka mahalo ka ko makou makamaka "Leo" i poloi mai ai i keia kakahiaka poniponi, a ua wihpa loa ia iho ko makou kulana like o hookahi no kakou iloko o ia haawina o ke aloha Aina, a ua ae makou e kapae i na hana onou mai o ke kua i ke kanaka Hawaii e halaha ai mawaho o ko makou lunaikahala.

O kekahi mea a makou e noi aku nei i ka makamaka, e kapae ia na manao hailuku iwaena o kekou iho, a e kakoo ko kakou ikaika a pau i ke kumuhana hookahi no ka pono o ko kakou Aina hanau. Pela pu no me ka oiwi pukonakona "Makaainana," aole makou e poina no ka pahola pu aku i ka mahalo no kona kulana kupaa o ke kanaka o ekolu tausani tona (hewa ae ia makou) ma kona mau manao kala no ka pono o ka Aina a me ka nohona kuokoa o ka Lahui.

PI NA LAE O W. S. MAULE
ME J. K. LANEALII,

Maloko o ka Halepule o Waihee,
Mar. 18, 1895.

W. S. Maule, oia ke Kahu Kula Sabati o Waihee, o John K. Kanealili Luna hoomalu oia na makou na opio a me na makua.

Ma ke Sabati, la 18 o Mar. 1884, waiho mai ia ke Kahu Kula Sabati he ninau ano hooio, a oia keia: "Heaha la ka ka uhane? He ninau keia i hoopanee ia mai ke Sabati i hala a Long Maui, oia aole o J. K. K. i hiki mai ia la Sabati, ua eleu mai la o J. K. K. e noi ana e hoopanee i keia ninau; aole nae i hoopaneeia, ku mai la kekahi kanaka lehelehe hemahema oia kekahi Luna hoomalu S. E. Kaleikau a pane mai ia i kana haina, "O ka uhane oia no ka Lunaikahala."

Ua anehe ke Kahu Kula Sabati e haawi i kooia i kela haina, ku mai la o J. K. K. a noi mai ia i ke K. K. S. W. S. M. e hoopanee loa i keia ninau oia ia huna mai ke Akua i keia mea he uhane aole oia i hoike mai maka Baibala.

Ia manawa ua kupinae ae la na leo. A ua hooleia mai la na olelo wela o J. K. K. a ua kapaa o Mr. Meule he alakai hupo loa. Eia ka haina a ua K. K. S. nei i hihinai ole ia ai, oia ke kaha ana o lehova i ke kii maluna o ka lepo e like me kona ano iho, a ha iho la, a lilo ai he kanaka oia o Adamu?

E ike ma: e na haumana Kula Sabati a puni ka honua nei, aole he uhane ike o ka daimonio me Maule.

Papa Heli Mahina.

MARAKI, 1894.

Su	M	T	W	T	F	S	Mahina hon
					1	2	Mar 7
4	5	6	7	8	9	10	Hapaha mua " 14
11	12	13	14	15	16	17	Mahina paha " 21
18	19	20	21	22	23	24	Hapaha hope " 29
25	26	27	28	29	30	31	

Nuhou Kuloko.

O S. S. Kinna ka i ku mai i ke ahiahi onehine.

Makemake o Dole e Pahi Bana ia na la Sabati.

Mai piona i ka pina o ka home hanau keiki i keia Poaono iho.

Ua hoea mai he poe aliohaka mai Amerika mai ma ka Ausetarata.

Nui ka mahaloia o ka Holomua, no ka nui ona hunauna mea hou.

E ku mai ana ka manawa Amerika Olympia i keia mau la.

He mau koa marine kekahi i hoea mai nei.

Pakiki no hoi kela poe o ka P. G., ka huna mau mai i ke kii i ko makou poe keiki no lakou.

Ua lole kuhu kekahi haole iloko o ke kai ka wa a ka mokuahi Kina pili mai ai.

Ke pui nei kekahi o-le Pake, (nupepa), he 7 na nui o na manawa Pake e holo mai nei ia nei.

He Peleleu hou ko ka hui kaa hapaa e lawe ohua nei no Kapalama me Kahi.

Mar. 6, ma Kaneobe, ua hanau mai na ka wahine a Rev. Kuikahi, he bepe.

Ua mahuka mai luna mai o ka mokuahi Warrimoo, he wahi mana Alala.

Ua hoi nei ko Hawaii nei haele a-i lohi, a o ka hoomaka mai koe e kukahekahe iloko o na nupepa a lakou.

Ata ke kauoha pili i ko Hawaii nei kulana ma ka mokuahi Amerika Olympia a hoea mai.

Ua hoopunipuni mai net o Amerika i kona mau koa moku kuikawa hou, a ma iho ke noho nei.

Nunui ka puu o ka iho o kekahi poe mikane e hookamani i ka iohane ana o ulupa aae o Dole i ke kanawai o ko Sabati.

Ke hoolilo mai nei kekahi poe kuono i ko lakou mau wahi noho ma ka hoolimalima, no ka nele o keia wa.

Ku ke pila i ka mahanahana ka hi paha o kekahi iloko o Kawai-ahao i ka po kapule nei, ke hele la ke snaina pule a anku ka iho o Kaula i ka makani.

O Kaholoholouka me Kaholoholouka, he mau lawaia laua na ke aliwahine o Waipio, na Luukia, a ua kuu noonoo ana, o Aloha Aina o Kaholoholouka, ua ike au i kona manao, ke aloha nei oia i ka aina po noi a me ka luhni. O Hoohuaiana oia no Kaholoholouka, ua ohumu oia i ke aliwahine no na mea pili kino. Aole e hoole kekahi i keia mea o loa iaia kekahi pai.

Lunapepa.

Hoopunipuni no hoi kela wahi haole iho pua o ka mikina aku nei i Warekona a hoi mai nei wahahee. Hoi ke iho i ka mea manao iho.

Ua hoopau ia ke kanawai hoohaiki Pake a na P.G., malia he lele honua no ka huali i ke aumoku kaula Pake a au mai nei i ka manana no Hawaii nei.

I keia Poaono aku, Aperila 7, ma ka luakini o Kawaihae, e haawi ana na keikikula o Kamehameha i Aha Mele ma ia po, a e komo pu ana no me ka lakou Bana pui ohe ma ia ahiahi.

O kela Ole'o Hooloho a ka Hale o na Makaainana i hooloho mai nei no kakou, oia wale no ka mea mana nui, a o na keehina e hookota ai ia olelo hooloho, o ke paha ae koe i keia mau la iho.

Ua kuhibewa loa ia o A. Young i ke kauoha e pa ia nei e Kuhina Wilisi. he kauoha e pono ai no lakou, he kuhibewa loa ia. O ke kauoha e pa ia nei, oia no ke kauoha pili i ke aupuni ali, ke kauoha a ka Mana Hooko. (Hale Ahalelo Makaainana.) Ua maopopo keia mau kela leti ninau a Dole i ke Kuhina, aole i ekemu ki ia aku, no ka mea aole no kana ninau mahoi ke kauoha.

Ua loa aku ke kino make o Akima Pake o Waihee, ua pepuhi ia a onou ia iloko o ka loti kolo, ua inoio, ua hiki ae ilaila ka makai nui ka lunakanawai me ke kauka Iapana, ua hoike ke kauka kepani he make pepuhi. Aole i noho ka kolono e niele i ke kumu make.

Ma kekahi mau la i hala ae, ma Lahaina, ua poi ia iho la kekahi kepani e ka nui iaia i hoi mai ai mai ka lawaia mai, a e pui ana ka makani, aole oia i pae, ua pui ia a kau i na boe hoopaa o ka Malulani, Kinau, Mokoli'i. E ole e hoolimalima ia e J. A. Kaukau ia Makahi me Poepehe he \$2 oia ai ke kepani, a o ka Luna Makai o Lahaina sohe kokoa. Pela mai ka leta a Malu-ulu o Lele. Ke haawi nei ka Holomua i kona mahalo ia oe e Mr. Kaukau.

PONOGIRAPA!

Pahuolelo hou Edisona

Aia ma kahi o

J. A. VITOA, -- RUMI-HOIKE

Kihi o na alanui Hotele a me Betela.

E loa no i ka mea hooloho ka hauoli palena ole i ka wa ona e lohe ai i na leo mele houhene lai o ke ano hou, oia na leo hmeni, na Bana, a me na himeni ohohia e ae o Hawaii nei.

E loa mau mai ana na leomele ma na mokuahi a pau.

ELIMA KENETA

ka uku hooloho o ke mele hookahi a e kipa mai na makamaka o 'ohupepeia' auanei. mar26 tf

C. HOCK CHAW Hale Hana UwatiNani

Helu 405 Alanui Moi, ma kekahi rumi iho o ka Halepai, HOLOMUA.

E LOAA no ma ko'u hale hana UWATI, ma uwati o na ano a pau, na pu, pahu-pila, daimana, ua lakou dala, maka auani, a pela aku. Mar20-tf

HOOLAHA A KE KAHU MALAMA WAIWAI.

Ke hoolaha ia aku mei ma keia i na poe a pau i hoolaha ia S. K. Kamakia a me Lidia Piikoi Kamakia. kana wahine mare, mala-lo o ka'u kauoha ana, e hoonu koke mai lakou i ka lakou mau Bila aie ia'u ma ke ano he kahu malama waiwai mamua ae o ka la 31 o Maraki, 1894.

A ke kauoha pu ia aku nei na poe a pau e hoolimalima nei ma na hale a me na aina a pau, e uku pololei mai lakou ia'u aole i kekahi mea e ae.

ABRAHAM FERNANDEZ,
Kahu

Mar12-3w

HOOLAHA.

I ko'u wa e kaawale aku ai mai keia Aupuni, o ko'u kuuuana LEE POI o ka Hui o "SUN YEE HOP LUNG KEE," o Waianae, Oahu, ua hookohu aku au iaia me ka mana noi no ka hooko ana i na hana a pau ma ko'u kuleana.

KWAI YUEN,
o Waianae, Oahu.
mar5-1md.

Iwakani Shoten

(KE-PAHI)

Alanui Hotele, ma kela aoao mai o ke Kaa Poninui, ua loa mai

HE MAU WAIWAI HOU

Mai Iapana mai, maluna mai o ka Mokuahi Oceanica, oia na

Lole Iapana Hou

A ME NA

Hainaka Silika

o na ano a pau, a e kuai ia aku ana hoi

MA KE KUMUKUAI HAA-
HAA LOA:

feb17

3m

S. DECKER & CO.

Alanui Moi, Honolulu, ma ka Hale-ba-ba o Ashworth.

He hiki ke hoomaema i na Lole, hooluu, hana hou a pela aku, me ka uku oluolu a me ka hahaa loa mamua o na hale e ae maloko o keia kulana kahale. E kipa mai a hoao ia'u no hookahi manawa:

Nov. 11, '93.

8-tf

HOOLAHA I NA POE MAKAIKAI, NA POE AHAAINA,

A ME KA

LEHULEHU HOLOKOA,
KAA HALIHALI OHUA O KAMIKA,

Ma Alanui Moi.

Ma kekahi aoao iho

o ka

HALE KUAI BIPI O WALA MA.

O ko Kamika man Kaa Halihali Ohua, oia na kaa holopono loa no na poe holooka maloko o keia kulana kahale, a malalo no e loa ai na kaa holohole lili a nunui.

E kipa mai ma ke ko makou hale kaa nei mamua o na hale e ae.

Mutuala Telefoa, : : : 408
mar 12-3m dly

Hoiikeike Nui!

— O NA —

Makana Nani Aiwaiwa!

Ma ka Halekuai Nui o

T.H. Davies & Co.

Kihi o na al-nui Kaahumanu
a me Moiwahine.

Aia ma keia Halekuai nui helu
ekahi, na Makana Arwaiwa like
ole o na ano a pau, eia na

Ki, Pahu Hookani,
Kar Lulu, Kaa Houla Bolala,

Buke Kii Makana Kar simaka u
na keiki, na Lako Buke,
a pela aku.

Na Kakinii Silika, Lei Ai,
Hainaka Silika,

Hainaka Silika Kuweli,
Palole Silika, a pela aku

Na Pahu Kolo-ke, a me na mea
a pau e pii ana ia ano paani.
oct28

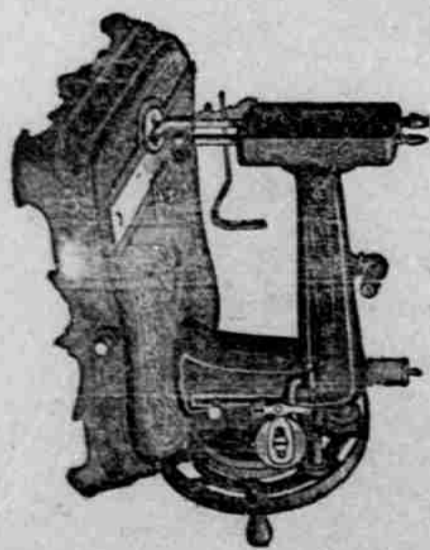
MALALO O KA HAE HAWAII

Hale Lula Hoinau Gula.

na makana e, e nana mai
oukou i keia

Mikini Humuhumu

Wili i na, he \$8.50 kona
kumukuai.



Na - Pila - Gika

Mai ka \$4.00 a pii aku.
Na Kaula a me na Lecko a pau no
ke Gika a me ka Waiolina.
Na KUI no na ano Mikini Humu-
humu a pau loa; hui pu ia me na
Lako Kaku o kela me keia ano,
a i panai ia me na LAKO HIME-
NI o na ano a pau.
ALANUI PAPU, HONOLULU.

AHUNG & Co.

HALE TEIA LOLE NUI.

Alanui Nuanu, ma kekahi uao
mai o Kuuhi Ema Hale,
Honolulu.

E HIKI no ke loa na paa lole
holopono lo ma ko'u hale mai ka
\$3.00 a pii aku iluaa.
Mar20-3m

C. T. AKANA. TELA LOLE NOEAU.

Helu 324 Alanui Nuanu

UA HIKI ke Hanaia na Lole o na
ano Kulana Maikai Loa a me
ka Nani i oi aku i ko naau
wahi e ae.

HE POOKELA NA PAIKINI.

E kipa mai a e ike pono i ka
iini a loko e kinikohu ai ka mana
mana o ka hele ana aku i'na hale
e ae. nov.25tf

Henry May & Co

Mea kuai Ti,

Hoomoo Kope,

Mea Ai, &c.

HELU 98 ALANUI PAPU, HONOLULU.
Mea Ai Hou Maikai

o na ano a pau e loa
mau mai ana ma na
Mokuahi mai Kaleponi mai.

YEE CHAN,

— MEA KUAI O NA —

Lako Lole o na Ano a pau.

Na Hainaka Silika Pake me Ipana
Na Pahu Lole Kaa, Papale,
Etc., Etc., Etc.

Na Lolewawae, mai ka \$1 a ka \$4.
Papale kane, mamalu, a pela
aku, e kuai ia aku no malalo o
ke kumukuai haahaa loa
me ka holopono, mamua
o kekahi

Hale e ae o ke Taona nei.

Helu 31 me 33 Alanui Nuanu, Honolulu
Pahu Leta 253. mar 16-tf.

HOOLAHA I KE AKEA

E na Hoa'loha a me na Maka-
maka maikai, e oho ana ma na
moku-puni o ko Hawaii Paesina,
mai na kane, wahine a me na keiki
i loaia i na hoopilihua a ka mai
a me ka ehaeha i ko oukou kino
Ke kono ia aku oei oukou e hele
mai ma ko'u keena ma ke alanui
Kamika a me Hotele, helu 317. I
ka poe i loa ia i na ano mai a pau
ka eha o ke poo, hui ke kino, eha i
ka umauma, a mai wahine, a me
na ano mai e ae ia, pela no hoi me
ka mai hook awale obana. Ua hiki
loa ia'u ke lapaau i na ano mai a
pau, a me ka hoomaemae pu ana i
ke kino. Nolaia, e na Hoa'loha e
hele mai imus o'u i hiki ai ia'u ke
lapaau aku i ko oukou pitikia. He
oluolu ka auhau ma ka'u lawelawe
ana, e ui a e ninau iho i ka poe i
ka poe i kamaaina ia'u, na lako i
hui mar i ka oiaio, a e hele no hoi
ma ko'u keena i pau ai ke kuhihewa,
o ka ole ka lahe pepeiao, alaia
e hele nani a pau loa, i pau i ka
kubihewa no ia'u, L. Akina Kau-
ka Leong Keng Tong. E au, a e
wiki e na hoa, mai kahi a mai ulu-
lohi aku, o ka leo keia o ke ola, e
kane aku ana ia oukou e na maka
maka maikai, o ka lohe ke ola, a
o ke kuli ka make, e nana pono i
na maka ma ke kahi mauka.

Owau no ka oukou kauwa me ka
haahaa. DR. L. AKINA.
Helu 40 me 317 kihi o na huina
o Alanui Kamika me Hotele.
Feb19 ly

M. S. LEVY.

Helu 513 Robikana Block, alanui Hotele.
(Ma kekahi rumi ino o Ordway & Porter)

KUUPAU NA WAIWAI LIKE OLE ME KE KOE OLE

NA LAKO LEDE, KANE ME KAMALII, Kamaa, papale, etc.

E hoomaka ana ke kuai Hoopakika nui i ka POAKAHI, MAR. 19,
a e hoomaua aku ana a hiki i Mei. 1.

HOOLAHA.

Ua haawi ia aku na kanohi ia J. M. Silva o ka Halekuai Iapana o
alanni Hotele, e kuai hoopau aku i na waiwai Iapana me ka hookoo-
ole, a malalo hoi o ke kumuhilo. Nolaia, e kipa mai e na muka-
maka a ike maka no oukou iho. Mar22-tfd

KUAI HOOPAKIKA NO KEIA MAHINA WALE NO!

Kumukuai Hou o na Papahana

KUAI NUI HOOPONO!

Kuai Awiwi me na Loaa Uuku!

Oia ko makou MOTO!

NA LOLE MAIKAI I KI IA KE KUMUKUAI!

ILOKO o keia noho'na, na hoomaui ma ke Kumukuai o na ano lole
a pau, a ke kono ia aku oei ka lehulehu a pau e kipa mai a e
ikemaka no lakou iho.

Na Kalakoa maikai pau, 20 i-a no ke \$1.00.
Na Keokeo laua, 12 i-a no ke \$1.00
Na Lole Makalena i-a laua, 12 i-a no ke \$1.00
Kinamu, 10 i-a no ke \$1.00.

Kumukuai Emi Loa o na Lole Keokeo.

Lole keokeo kakau, a pela aku, 12 i-a no \$1.
" " " " " " 10 i-a no \$1.
" " " " " " 9 i-a no \$1.

Na Lole VITORIA LONA me INIA SIMONA, he haahaa ke kumukuai.
Na Uhimaka o na ano o pau, he 25 keneta pakahi.

Kuai Emi o na KASIMIA Eleele.

Kakimia eleele, i-a palua, 50 keneta no ka i-a.
O ka makou KAKIMIA 75 keneta no ka i-a, sole ia e loa aku ka mai-
kai, he i-a palua, he huluhulu ke ano, a he ago helu ekahi.
Na KAKINI eleele o na Lede, he 25 keneta o ka paa.
" Kamalii o na ano a pau, he 25 keneta no ka paa.

Paleili o na Lede.

Na lole Muumu, he 35 keneta pakahi, a he 3 no \$1.
Na Pale koki, he 50 keneta pakahi.
Palemai puhaku, he 10 kent. 20 a me 25 keneta.
i pale a pale ole ia, o ke ano hou loa, a he haahaa loa ke kumukuai.

Kuka kamalii Emi Ioa,
Na Papale Kamalii me Lede,

Na Papale poepoe o na Lede, \$1 a pii aku.
Na Papale i pale nani ia me ka ribine, hulu, a me na lala pua he \$2.50
a pii aku.
Papale Kamalii hele kula, 20 keneta wale no.

N. S. Sachs,

No 520, ALANUI PAPU, Honolulu.